

A alueen soista Natura 2000-ohjelmaan sisältyvä Kurkisu on suurin ja luonnontilaisin. Sen tyyppillisiä kasveja ovat vihvilät, sarat ja kämmekät ja laitaosien suovarvut. Varsinkin suon reunaosien suoperhoslajisto on monipuolinen. Muista tutkituista soista voisi mainita Häyläsuon (kuivattu Häyläjärvi, joka nykyään kasvaa koivua) ja Hirsikorven Aitoossa, Sammalsuon Rautajärvellä, Kortejärven Kantolassa ja Leppäjärven Padankoskella.

Avoimia niittyjä, ketoja ja hakamaita on nykyään vähän. Näiden ympäristöjen kasvillisuus, kuten kissankäpälä, kissankello, tädykkeet, ruusuruoho ja päivänkakkara, on myös taantunut selvästi. Kasvitiedot on saatu Luopioisten kasvistosta (Kuitunen, 2012).

Tuomo Kuitunen 2016

Lajisto

Luopioisten perhostutkimus on edennyt sykäyksi-täin. Ennen vuotta 1952 tunnettiin vain satunnaisia havaintoja. Vuosina 1955–1961 tutkimus eteni reip-paasti ja suurperhosten (mukana ”vanhat” ryhmät) la-jimäärä kohosi seuraavasti (L. Kangas, 1961):

Vuosi	Lajeja				
1955	190	1958	432	1961	524
1956	381	1959	473		
1957	420	1960	505		

Vuoden 1961 tilastossa oli 23 lajia, jotka myöhemmin siirrettiin pikkuperhosiin. Suurperhosia oli siten tuolloin 501 lajia.

Suurperhosten lajimäärän kehitys vuoden 1961 jäl-keen. Pikkuperhosiin vuonna 1961 siirrettyjä lajeja ei ole tässä mukana:

Vuosi	Lajeja				
1976	518	2000	555	2014	577
1980	522	2005	557	2015	585
1985	533	2010	559	2016	592
1990	536	2012	562		
1995	551	2013	564		

◀ Kurkisuon reuna-alueilla asuu tyyppillistä rahkarämeiden per-hoslajistoa. Esimerkiksi tikku-ukkopussikas (*Pachythelia villosel-la*), vaivaismiinakoi (*Phyllonorycter anderidae*), pursumiinakoi (*Lyonetia ledi*), suoamukääriäinen (*Cleptis pallidana*), rämevi-hersiipi (*Rhagades pruni*), luhtasukkulakoi (*Scythris palustris*), suokeltaperhonen (*Colias palaeno*), muurainhopeatäplä (*Bo-loria freija*), rämeokamittari (*Carsia sororiata*) ja suoyökkönen (*Coenophila subrosea*) esiintyvät pääasiassa tässä elinympäris-tössä.

▼ Kurkisuon avoimilla, nevamaisilla alueilla asustavat muun muassa vihviläkaitäkääriäinen (*Bactra lancealana*), ojahitukoi (*Elachista albidella*), saraikkoniittyperhonen (*Coenonympha tullia*), suoheinäkoisa (*Crambus alienellus*), luomittari (*Aspitates gilvaria*) ja suosekoyökkönen (*Amphipoea lucens*).

Tuomo Kuitunen 2010

Luopioisten suurperhoslajisto on pitkälti samankaltainen kuin Pirkanmaan muillakin alueilla. Tampereen seudun suurperhoskatsauksessa Martikainen (2007) mainitsee parhaiten tutkituiksi kunniksi Valkeakosken (619 lajia) ja Pälkäneen (614 lajia). Pälkäneessä on mukana Luopioinen, jonka lajimäärä oli tuolloin 557. Vuoden 2016 lopussa koko Pälkäneen lajimäärä on Martikaisen mukaan 645 (henkilökohtainen tieto). Artikkelin lajiluettelossa on näköhavainnot mukaan lukien yhdeksän suurperhoslajia, jotka on tavattu ainoastaan (vanhan) Luopioisten puolelta (Martikainen, henkilökohtainen tieto): *Hesperia comma*, *Lycaena helle*, *Aricia nicias*, *Eupithecia simpliciata*, *Aspitates gilvaria*, *Eilema cereolum*, *Acronicta aceris*, *Autographa jota* ja *Deltote bankiana*. Näistä vain näköhavaintoina varmennetut *Hesperia comma* ja *Deltote bankiana* ovat myös Pälkäneelle uusia.

1960-luvulla talletettiin myös pikkuperhosia, jotka kohoivat lajimäärää niin, että vuonna 1971 lajeja oli tiedossa jo yhteensä noin 1000. Toinen ajanjakso, jolloin alueen perhosia tutkittiin taas innokkaasti, osuu viime vuosituhatlaskennan loppuun ja 2000-luvun alkuun. Tällöin havainnoi Arto Tyrni Kuohijoella ja Keijo Mattila Rautajärvellä paitsi haavimalla, myös valo- ja syöttipyydyksillä. Tällöin talletettiin kaikkia perhosryhmiä. Tuloksena on nyt alueelta tiedossa yhteensä 1226 lajia.

Lajiston muuttuminen näkyy tarkasteltaessa eräiden suurperhoslajien esiintymistä ennen ja jälkeen vuoden 1975. Uusia lajeja on löytynyt mainitun ajankohdan jälkeen 77, ja 29 lajia on sellaisia, joita on havaittu vain ennen vuotta 1975.

Tavattu vain ennen vuotta 1975. Viimeinen havaintovuosi mainittu.

<i>Hadena albimacula</i>	1955	<i>Eupithecia simpliciata</i>	1958	<i>Paracolax tristalis</i>	1961
<i>Acheronthia atropos</i>	1956	<i>Anarta myrtilli</i>	1959	<i>Eupithecia inturbata</i>	1962
<i>Earias clorana</i>	1956	<i>Mythimna ferrago</i>	1959	<i>Actebia fennica</i>	1962
<i>Lopinga achine</i>	1957	<i>Hesperia comma</i>	1960	<i>Melitaea diamina</i>	1965
<i>Dysstroma infuscatum</i>	1957	<i>Pyrgus alveus</i>	1960	<i>Lycaena viciae</i>	1965
<i>Abraxas grossulariatus</i>	1957	<i>Catocala pacta</i>	1960	<i>Spaelotis ravidia</i>	1966
<i>Acronicta aceris</i>	1957	<i>Acronicta cuspis</i>	1960	<i>Rhyacia simulans</i>	1967
<i>Boloria titania</i>	1958	<i>Hadena perplexa</i>	1960	<i>Glaucoopsyche alexis</i>	1971
<i>Maniola jurtina</i>	1958	<i>Mythimna obsoleta</i>	1960	<i>Apamea unanymis</i>	1971
<i>Hemaris tityus</i>	1958	<i>Eilema cereolum</i>	1961		

Tavattu vain vuoden 1975 jälkeen. Ensimmäinen havaintovuosi mainittu.

<i>Lycaena helle</i>	1979	<i>Colobochyla salicalis</i>	1992	<i>Miltocrista miniata</i>	2014
<i>Aricia nicias</i>	1977	<i>Autographa jota</i>	1992	<i>Eilema depressum</i>	2014
<i>Malacodea regelaria</i>	1980	<i>Xestia alpicola</i>	1992	<i>Catocala sponsa</i>	2014
<i>Acasis viretata</i>	1980	<i>Chloroclysta siterata</i>	1993	<i>Catocala nupta</i>	2014
<i>Mesoligia literosa</i>	1982	<i>Agriopsis aurantiaria</i>	1993	<i>Catocala fulminea</i>	2014
<i>Erannis defoliaria</i>	1983	<i>Mythimna straminea</i>	1994	<i>Laspeyria flexula</i>	2014
<i>Actebia praecox</i>	1983	<i>Amphipyra perflua</i>	1995	<i>Abrostola triplasia</i>	2014
<i>Spaelotis suecica</i>	1983	<i>Allophyes oxyacanthae</i>	1995	<i>Autographa excelsa</i>	2014
<i>Eupithecia gelidata</i>	1984	<i>Apamea scolopacina</i>	1995	<i>Amphipyra pyramidea</i>	2014
<i>Lomographa bimaculata</i>	1984	<i>Rhizedra lutosa</i>	1995	<i>Trachea atriplicis</i>	2014
<i>Charissa obscurata</i>	1984	<i>Eupithecia egenaria</i>	1996	<i>Trisateles emortualis</i>	2015
<i>Venusia blomeri</i>	1984	<i>Pontia edusa</i>	2000	<i>Euchalcia modestoides</i>	2015
<i>Phigalia pilosaria</i>	1984	<i>Deileptenia ribeata</i>	2000	<i>Acronicta strigosa</i>	2015
<i>Cryptocala chardinyi</i>	1984	<i>Acronicta albovenosa</i>	2000	<i>Eucarta virgo</i>	2015
<i>Autographa mandarina</i>	1985	<i>Orthosia cruda</i>	2005	<i>Agrochola litura</i>	2015
<i>Chilodes maritima</i>	1985	<i>Archanara sparganii</i>	2010	<i>Apamea ophiogramma</i>	2015
<i>Cosmotriche lobulina</i>	1986	<i>Nymphalis xanthomelas</i>	2012	<i>Mamestra brassicae</i>	2015
<i>Schrankia costaeistrigalis</i>	1986	<i>Petrophora chlorosata</i>	2012	<i>Xestia collina</i>	2015
<i>Gagitodes sagittatus</i>	1990	<i>Protodeltote pygarga</i>	2012	<i>Chloroclystis v-ata</i>	2016
<i>Macrochilo cribrumalis</i>	1991	<i>Noctua interposita</i>	2012	<i>Paradarisa consonaria</i>	2016
<i>Archanara dissoluta</i>	1991	<i>Spilosoma luteum</i>	2013	<i>Eilema sororculum</i>	2016
<i>Nola confusalis</i>	1991	<i>Agrochola macilentus</i>	2013	<i>Deltote bankiana</i>	2016
<i>Cidaria fulvata</i>	1992	<i>Araschnia levana</i>	2014	<i>Amphipyra berbera</i>	2016
<i>Colotois pennaria</i>	1992	<i>Nymphalis xanthomelas</i>	2014	<i>Fissipunctia ypsilon</i>	2016
<i>Hypomecis punctinalis</i>	1992	<i>Hydraecia petasitis</i>	2014	<i>Noctua fimbriata</i>	2016
<i>Eilema complanum</i>	1992	<i>Lymantria monacha</i>	2014		